

**GŁÓWNY INSPEKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA**

p.o. Marek Chibowski

BDG/063-690/20/WL

Warszawa, dnia 15.12 2020 r.

RADA MIEJSKA GMINY
LUBOMIERZ
59-623
tel. 075 783 3151, 075 783 3166
fax 075 783 3157
DHTA -4 LCPVWU
28.12.2020
[Signature]

Pan

Michał Pater

Przewodniczący Rady

Gminy i Miasta Lubomierz

Informacja na temat rekultywacji wyrobiska w Rębiszowie

W odniesieniu do rozpowszechnianych w przestrzeni publicznej nieprawdziwych informacji dotyczących decyzji Głównego Inspektora Ochrony Środowiska o transgranicznym przewozie odpadów o kodzie 10 09 10 – Pyły z gazów odlotowych z Niemiec do Polski oraz rekultywacji wyrobiska w miejscowości Rębiszów, informuję:

Decyzję o rekultywacji wyrobiska w Rębiszowie wydał Starosta Lwówecki¹ – decyzja ta została poprzedzona pozytywną opinią Burmistrza Miasta i Gminy Mirsk. W decyzji, Starosta Lwówecki zobowiązał podmiot do rekultywacji terenu wyrobiska zgodnie z przedłożonym przez podmiot Projektem rekultywacji. W projekcie określono sposób rekultywacji wyrobiska przy użyciu odpadów w procesach R5, R11 i R12, polegających na wypełnieniu wyrobiska odpadami inertnymi (tj. biernymi chemicznie, nie wchodzącymi w reakcje z innymi substancjami) do poziomu terenu go otaczającego, wyprofilowaniu lub likwidacji wszelkich skarp oraz przywróceniu mu pierwotnych walorów przyrodniczych poprzez rekultywację biologiczną z odtworzeniem warstwy glebotwórczej i roślinności łąkowej.

Decyzję o przetwarzaniu odpadów w celu rekultywacji wyrobiska wydał Marszałek Województwa Dolnośląskiego². W decyzji, wśród dopuszczonych metod przetwarzania odpadów, wymieniony jest również odzysk odpadów w procesie R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych. Odzysk w procesie R5 polega na wypełnianiu wyrobiska poeksploatacyjnego odpadami innymi niż niebezpieczne, w tym również odpadami o kodzie 10 09 10 – Pyły z gazów odlotowych, niezawierające substancji niebezpiecznych. Odpad o kodzie 10 09 10 jest dopuszczony do

¹ Decyzja Starosty Lwóweckiego z dnia 26 sierpnia 2013 r., znak: GŚ.6122.6.2013.4

² Decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia z dnia 8 grudnia 2015 r., znak: DOW-S-V.7244.64.2015.MK

rekultywacji wyrobisk zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami.

Sposób rekultywacji wyrobiska oraz wszystko, co może być deponowane w wyrobisku, wynika wprost z ww. decyzji władz lokalnych.

Biorąc pod uwagę swobodę prowadzenia działalności gospodarczej oraz swobodę przepływu towarów i usług wnikające z członkostwa Polski w UE, firma odpowiedzialna za wyrobisko w Rębiszowie może pozyskiwać materiał do jego rekultywacji zarówno w kraju, jak i poza jego granicami. Ponieważ jednak transgraniczne przemieszczanie odpadów jest pod szczególną kontrolą organów państwowych, w przypadku przewozu odpadów z Niemiec do Rębiszowa, konieczna była decyzja dotycząca przewozu transgranicznego.

Decyzje zezwalające na transgraniczne przemieszczanie odpadów wydawane są przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) i stanowią element kontrolny Inspekcji. Nie są to decyzje uznaniowe, a ściśle podlegają regulacjom krajowym i unijnym. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego (WE) nr 1013/2006 w sprawie przemieszczania odpadów, żaden kraj Unii nie może bez uzasadnienia zabronić przywozu odpadów przeznaczonych do odzysku. Rozporządzenie określa, kiedy organ może sprzeciwić się planowanemu przemieszczeniu odpadów przeznaczonych do odzysku. W przypadku braku takich przesłanek organ jest zobowiązany wydać decyzję zezwalającą na przemieszczenie odpadów.

Przed wydaniem decyzji zezwalającej na transgraniczne przemieszczanie odpadów pracownicy Inspekcji analizują, czy podmiot przyjmujący odpady zza granicy posiada właściwe zgody i warunki na gospodarowanie tymi odpadami oraz czy przestrzega warunków zawartych w uzyskanych zgodach i przepisach o ochronie środowiska. Jeżeli podmiot posiada właściwe zgody na swoją działalność, a kontrole wykazują, że przez podmiot przestrzegane są warunki tych zgód oraz przepisy o ochronie środowiska, GIOŚ wydaje zgodę na transgraniczne przemieszczenie odpadów

Regularne kontrole prowadzone przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na miejscu rekultywacji w Rębiszowie potwierdzają, że podmiot wywiązuje się ze zobowiązań zawartych w zgodach na rekultywację wyrobiska i przetwarzanie odpadów, a do wyrobiska nie trafiają odpady komunalne lub niebezpieczne. Wyniki dotychczasowych badań wykazywały, że zmierzone wartości były znacznie poniżej dopuszczalnych norm. Co więcej, zgodnie z informacją z Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, nic nie wskazuje na to, by rekultywacja wyrobiska w Rębiszowie miała jakikolwiek wpływ na jakość wody pitnej w gminie Mirsk. W świetle powyższych danych, nie zachodzi żadna przesłanka prawna do tego, by GIOŚ wydał w tym przypadku decyzję odmowną w kwestii transgranicznego przemieszczania odpadów przeznaczonych do odzysku.

Ostatnia decyzja³ Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (GIOŚ) zezwalająca na transgraniczne przemieszczanie odpadów z Niemiec do Rębiszowa, dotyczy przewozu odpadów o kodzie 10 09 10 – Pyły z gazów odlotowych, niezawierające substancji niebezpiecznych. Jest to drobna frakcja mineralna, zachowująca właściwości sypkie, fizycznie przypominająca drobny piasek. Powstaje w trakcie wypalania rud metali. W Europejskiej Klasyfikacji Odpadów, odpad ten nie jest zaklasyfikowany jako odpad niebezpieczny i jest dopuszczony do rekultywacji wyrobisk na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami. Decyzjami Starosty Lwóweckiego oraz Marszałka Województwa Dolnośląskiego został dopuszczony także do rekultywacji wyrobiska w Rębiszowie.

³ Decyzja Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 9 września 2020 r., znak: DKGO-442/DE450600034/47/6/20/wo

Równocześnie informuję, że odpad o kodzie 10 09 10 – Pyły z gazów odlotowych, jest dopuszczony do wykorzystywania w procesie odzysku R5 także w Niemczech. Powielana w przestrzeni publicznej informacja o rzekomym „obowiązującym w Niemczech zakazie wykorzystania odpadu o kodzie 10 09 10 – Pyły z gazów odlotowych w procesie odzysku R5” jest informacją nieprawdziwą.

W celu zachowania prawidłowej kontroli nad przebiegiem oraz zgodnością transportów z wydanymi zezwoleniami, poinformowane o nich zostały: Główny Inspektorat Transportu Drogowego, Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego we Wrocławiu, Dolnośląski Urząd Celno-Skarbowy we Wrocławiu, Komenda Powiatowa Policji w Zgorzelcu oraz Placówka Straży Granicznej w Zgorzelcu. Na wniosek Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Policja oraz Inspekcja Transportu Drogowego powzięły wzmożone kontrole transportów odpadów zmierzających do wyrobiska w Rębiszowie. W związku z licznymi kontrolami, do Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorstw wpłynęła skarga wystosowana przez lokalne stowarzyszenie reprezentujące przedsiębiorców transportowych na „*natarczywe, powtarzające się kontrole podjęte przez Inspekcję Transportu Drogowego*”. Pomimo powzięcia nadzwyczajnych działań, powyższe służby nie informowały organów Inspekcji Ochrony Środowiska o wykryciu nieprawidłowości związanych z transportem odpadów do wyrobiska w Rębiszowie.

Polska nie tylko importuje, ale także eksportuje swoje odpady do innych państw europejskich. W ostatnim czasie obserwujemy znaczący wzrost eksportu odpadów z kraju. W 2020 r. wydano zezwolenia na wywóz prawie 460 tysięcy ton odpadów z Polski, podczas gdy w zeszłym roku zezwolenia na wywóz obejmowały ok. 100 tysięcy ton odpadów. Dane te nie świadczą jednak o uznaniowości GIOŚ w wydawaniu zezwoleń, ale o kształcie rynku gospodarowania odpadami w Europie oraz zainteresowaniu przedsiębiorców prowadzeniem tego typu działalności w Polsce.

Należy dodać, że dzięki zaostreniu przepisów w roku 2018, obecnie obowiązuje całkowity zakaz przywozu do Polski odpadów komunalnych (tzw. „śmieci”) oraz odpadów niebezpiecznych przeznaczonych do procesów unieszkodliwienia, w tym spalania lub składowania.

Podsumowując:

- Podmiot jest zobowiązany przez Starostę Lwóweckiego do rekultywacji wyrobiska odpadami neutralnymi środowiskowo, w tym o kodzie 10 09 10 – Pyły z gazów odlotowych.
- Podmiot rekultywuje wyrobisko w procesie odzysku odpadów, zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego.
- Podmiotowi przysługuje prawo do pozyskiwania określonych odpadów z przeznaczaniem do rekultywacji wyrobiska zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami.
- Decyzja GIOŚ dotyczyła transgranicznego przemieszczania odpadów. Decyzja ta nie jest decyzją uznaniową, a ściśle podlega przepisom krajowym oraz unijnym.
- Zgodnie z unijnymi przepisami, żaden kraj Unii nie może zabronić przywozu odpadów przeznaczonych do odzysku.
- Kontrole i badania prowadzone na miejscu rekultywacji potwierdzają, że podmiot działa zgodnie z przepisami i wydanymi zgodami, a do wyrobiska nie trafiają odpady niebezpieczne czy komunalne.

z poważaniem
Główny Inspektor
Ochrony Środowiska
p.o. Marek Chibowski

Załączniki

- Wyniki badań próbek pobranych na miejscu rekultywacji, prowadzonych przez Centralne Laboratorium Badawcze w latach 2019 i 2020.
- Pismo Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o stanie jakości wody pitnej w gminie Mirsk.
- Pismo z niemieckiego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Reaktorów Atomowych w sprawie dopuszczenia odpadu o kodzie 10 09 10 - Pyły z gazów odlotowych, do wykorzystywania w procesie odzysku R5 także w Niemczech.
- Zdjęcia z faktycznego miejsca rekultywacji.